

Analyse klachten stankoverlast bij Omrin, en klachten via afvaloven Nee

De provincie heeft 74 klachten ontvangen. Daarvan gaan 41 over stankoverlast. Dat is 55%, stank is duidelijk een issue. Hiervan zijn 3 klachten terecht bevonden, de nrs 49, 69 en 70. Klacht nr 69 betrof grijze rook, die door Omrin werd verklaard met lichtinval. Waarom hij in de categorie stank is opgenomen, is dan ook onduidelijk. Geconcludeerd mag worden dat van de 41 klachten over stankoverlast, er 2 als terecht zijn bestempeld:

Nr 49: Klacht doorgegeven aan de toezichthouder. Deze was om ca. 16:40 uur ter plaatse. De melder is aanwezig op de kade. Er is een lichte geur waarneembaar, maar niet als typische afvalgeur te bestempelen. De melder geeft aan dat de geur de dag daarvoor erger was. Nader onderzoek wees uit dat de geur afkomstig is van de REC en veroorzaakt wordt door de op- en overslag van afval. Visueel vastgesteld dat de rookgassen opstegen, zodat het niet aannemelijk is dat dit de waargenomen lichte geur veroorzaakt. Er is niet vast te stellen of er sprake is van een overtreding van de vergunningvoorwaarden.

Nr 70: Situatie bekend. De REC heeft rechtstreeks aan de provincie gemeld terecht dat men te maken heeft met een storing. Er wordt aan gewerkt. Niet bekend hoelang dit gaat duren. Achteraf blijkt dat er geen overschrijding van het daggemiddelden is geweest. Melder vindt het niet juist dat je een boete krijgt als je een autoband verbrandt en dat dit zo maar kan.

Twee klachten op de 41, dat is erg weinig. Wij hebben dan ook onze twijfel of dit wel terecht is. Onze twijfel wordt daarnaast gevoed door de opstelling van de provincie in deze zaak. Zie hiervoor ook de evaluatie van de eerste periode van de vergunningverlening. (zie bijlage)

Om te beginnen wordt niet aangegeven welke criteria gehanteerd zijn. Controle is dus niet mogelijk. Er lijkt slechts sprake te zijn van menselijke waarneming, waarbij objectiviteit niet gegarandeerd is. Daarnaast hebben we twijfels bij de deskundigheid van de controleurs en de accuratesse in de afhandeling. We lichten die twijfels toe met de volgende constatering.

1. Klacht 49: *'De melder is aanwezig op de kade. Er is een lichte geur waarneembaar, maar niet als typische afvalgeur te bestempelen.'* De navolgende zin meldt echter: *'Nader onderzoek wees uit dat de geur afkomstig is van de REC en veroorzaakt wordt door de op- en overslag van afval.'* Controleur weet dus niet wat een typische afvalgeur is.
2. Dit doet twijfel rijzen over de vele (19 van de 41!) stankklachten waarbij de controlerende ambtenaar niet ruikt wat de melder ruikt. Hebben ambtenaren betere, of misschien juist slechtere neuzen?
3. Sikke Jellema is op de avond van klacht 56 naar de afvaloven gegaan en is op de dijk gaan staan, waar de stank ondraaglijk was. Op de terugweg trof hij de controleur, ook op weg naar de dijk. Jellema heeft hem verteld hoezeer het stonk. Groot was dan ook zijn verbazing toen hij las dat van zijn melding niets vermeld was.
4. Regelmatig wordt de klacht ongegrond verklaard op grond van de windrichting. Dit gebeurt o.a. bij de stankklachten met de nummers 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 31, 33, 71, 73, 74. Hierbij baseert de provincie zich niet op het KNMI maar op een particulier in Dongjum die een semiprofessioneel meetstation heeft geplaatst. Dit is te lezen in klacht 36. Dat dit meetstation niet altijd accuraat is, moge blijken uit klacht 71. Gemeld wordt oostenwind, dus kan de stank niet van de oven komen. Het KNMI meldt echter WZW, hetgeen betekent dat de stank juist wel van de afvaloven kan komen. Op 11 april, klacht 19, betwist de provincie de klager: de wind was niet noord-west zoals klager zegt, maar ZZW. Echter, het KNMI geeft aan: W, waardoor de wind voor de klager wel uit de richting van de afvaloven kwam.

De conclusies zijn in meerdere opzichten inconsistent en discutabel. De klachten 13 t/m 16 zijn alle op 7 april. De wind was WNW, een richting waarbij de stank voor de klagers, tegenstelling tot wat de provincie beweert, wel van de afvaloven kon komen. Daarbij dient men zich te bedenken dat de rookpluim zeker gezien de geringe windsterkte zich ook zijdelings uitbreidde. De controleur rook echter niets, toch worden, in tegenspraak hiermee, oorzaken gesuggereerd als asfaltwerkzaamheden, zojuist gelege afvalcontainers.

Dan klacht 17: wind is ONO, 1BFT. de geringe windkracht, 1BFT, die maakt dat eventuele stanklucht blijft hangen en de kans krijgt zich langzaam te verspreiden, wordt genegeerd. Dit in

aanmerking genomen, is de conclusie dat de stank niet van de oven komt, ongefundeerd.

Bij klacht 20 wordt onmogelijk geacht dat een WNW wind, later west, stankklachten kan veroorzaken in Midlum dat toch echt ten zuidoosten van de afvaloven, dus bij deze windrichting in het schootsveld ligt.

Bij klacht 31 stelt men de klager voor om nader onderzoek naar stankklachten te doen. Klager vond dit niet nodig. Hierop worden klachten ongegrond verklaard.

Klacht 73 en 74: gezien de windrichting, die overigens onvermeld blijft, zou de oven de oorzaak niet geweest kunnen zijn volgens de provincie. Wind was N, 1BFT. Gezien de geringe windsnelheid en dus bredere verspreiding van uitstoot op dezelfde locatie, is de conclusie dat de oven de oorzaak niet kan zijn, onjuist.

Op 3 juni was 's ochtends de start van de Harlingen Terschelling sloepen race. Vanaf 11.10 kwam er zwarte.stinkende rook uit de schoorsteen. Mensen die dichtbij de oven waren knepen hun neus dicht om zich tegen de stank en rook te beschermen. Toeschouwers van de sloepenrace ervoeren ook deze stank. Bij de provincie zijn meerdere klachten over stank geuit. Omrin heeft toegeven dat er een storing was, waarbij het doekenfilter buiten bedrijf genomen is. Geen van de klachten over stank is terecht bevonden.

5. Daarnaast zou de provincie zich kunnen afvragen of de immissies niet veel grilliger verlopen dan alleen op basis van de wind. Zo is meermalen gewezen op de effecten van de windturbines in de directe omgeving.
6. Erg veel klachten, 25, krijgen de status 'onbekend.' Dit heeft geen betrekking op de oorzaak van de klacht, maar op de vraag of de klacht gegrond is verklaard. Status onbekend wekt de indruk dat de provincie onvoldoende weet óf en hoe klachten zijn afgehandeld. Zelfs een afgewezen klacht, bijvoorbeeld 18, kan die status krijgen, terwijl die klacht volgens de provincie dus ongegrond is.
7. Het overzicht biedt geen informatie over procedures nadat klachten terecht zijn gebleken. Zoals in klacht 49 blijkt, kan een klacht terecht zijn en zonder gevolgen blijven, omdat *'niet is vast te stellen of er sprake is van een overtreding van de vergunningvoorwaarden.'* Wij vragen ons af of dit een correcte afhandeling is.

Het verhaal van klacht 70 is schrijnend. Zwarte rook en stank van verbrande autobanden. Hij is terecht, maar op grond van de daggemiddelden is er niets aan de hand. Maar een stankklacht kan toch niet op grond van de daggemiddelde emissies genegeerd worden? Geuremissies worden niet gemeten.

8. Er is twijfel of alle klachten wel in behandeling genomen worden. Zo is een in week 44 bij het milieualarmnummer gemelde klacht tot op heden niet vermeld in het klachtenoverzicht van de provincie. Dit terwijl de site van de provincie meldt dat het betreffende overzicht wekelijks vernieuwd wordt.